

Berilo Jugoslovanskega Odbora iz Italije

BOZZOVICA

POSILJA: IVAN UČENIKOV - KAIRO RUE MANSHAET EL MAHRANI ŠT. 5

Srednji urhod

Št. 53

15. januarja 1944.

Zadnji opomin Italiji - Recept za Prusijake

Major Stephen King Hall je v ilustraciji "Picture Post" priobčil zanimiv članek o popolnem odstranjenju Italije izpod prusijaškega vpliva. Njegovi predlogi so vzbudili vzavezniškem tisku obširne razprave, zato prinašamo tudi našim čitateljem ta članek v celoti.

Ni treba, da je človek posebno pameten, da bi uganil, da je Italija najšibkejši del osi. Stara resnica je, da niso bili Italijani nikoli in niso tudi sedaj posebno navdušeni za vojno. Boje se Prusijakov in jih sovražijo. Spominjam se doživljanja iz leta 1938, ko je Hitler obiskal Rim. Razgovarjal sem takrat z Alfierijem, takratnim ministrom propagande. Ko sva govorila o abesinski zadevi mi je dejal: "Britanski lev je odprl žrelo in zarjovel, ampak opazili smo, da ima umetno zobovje."

Odgovoril sem mu, da ne sme pozabiti resničnega pomena besede "pomorska velesila". Ko sva se razgovarjala o Hitlerjevem obisku, sem mu dejal, da imajo Nemci že iz starih časov navado pogostokrat obiskovati Rim in da niso nikdar zapustili večnega mesta-prazni. "Ali ne mislite, gospod minister", sem mu dejal "da bo tokrat Hitler pobral s seboj italijansko neodvisnost?" Alfieri ni na to ničesar odgovoril. Domneval sem, da si je tudi on že stavil to vprašanje, na katerega ni vedel odgovora.

Vojaški pritisk

Nemci strahovito podcenjujejo Italijane. Ta činjenica nam nudi sijajno priložnost, da zasejemo nesoglasje in povzročimo razkol med našimi sovražniki, izkoriščujoči medsebojno antipatijo, ki deli oba družabnika. Na drugi strani je potrebno, da izvajamo nad Italijo tako močan vojaški pritisk, da se bodo Italijani dvignili proti vojni.

Strateški položaj Italije nudi največje možnosti napada, vendar je potrebno upoštevati dva pogoja: nadzor nad Sredozemskim morjem in nadoblast v zraku. To sta dva osnovna činitelja zmage.

Zagotoviti si moramo svobodno uporabo afriške obali od Aleksandrije do onkraj Tripolija. Uničenje afriškega korpusa nam bo zagotovilo popolno gospodstvo nad tem življenjskim prostorom z vsemi lukami in letališči, ki leže na njem. Nemško vrhovno poveljstvo je predvidelo tak razvoj dogodkov in je zato Rommelu naročilo, naj z vso odločnostjo čuva južno Hitlerjevo bojišče. Ali to se mu ni posrečilo.

Z razpoložljivimi pristanišči in letališči v severni Afriki, ki so in bodo v naših rokah, bomo lahko trdo zgrabili Italijo po zračni poti. Z zračnimi napadi na laško obalo in zaledje nam ne bo težko razrušiti železniške in cestna omrežja. Ofenzivni podvigi proti Siciliji in Sardeniji nam ne bodo delali velikih težav. Lahko napademo in zasedemo grške otoke in povsem odrežemo Kreto. Istočasno bomo lahko zalagali Jugoslavijo in prihiteli na pomoč jugoslovanskim domoljubom, ki se bore pod poveljstvom generala Draže Mihailovića in ki vodijo največjo guerilsko vojno, kar jih pozna zgodovina. Z eno besedo Italijo lahko zgrabimo z vseh smeri in prepričan sem, da se bo naj-

kasneje v 6 mesecih italijanski narod dvignil prot vsakršnemu nadaljevanju vojne.

Na levo u krug?!...

Samo ob sebi je umevno, da se fašisti in njihovi prusijaški gospodarji prav dobro zavedajo nevarnosti, katerih se mi lahko poslužimo in se z vsemi sredstvi pripravljajo na obrambo.

Trenotno stoji v Italiji močna armada, ki jo nekateri viri ocenjujejo na 50 divizij. Pripovedujejo, da je Hitler večkrat poskušal pritisniti na Mussolinija, da bi ta povečal efektivne laške vojske na ruskem bojišču. Do sedaj se je duče uspešno upiral Hitlerjevim zahtevkam.

V slučaju, da bi zavezniki po zasedbi celotne severoafriške obale napadli z vso silo Italijo, bo Hitler brez dvoma priskočil Italiji v pomoč z vojsko in tudi z gestapom. Neobhodno je potrebno pripraviti Italijo, da zavrne nemško ponudbo in da se vsaj velik del njene armade postavi v bran proti Nemcem. Mogoče je, da bi bili ti naporji zaman, vendar je gotovo, da je italijanska armada kljub vsemu sposobna, da Hitlerja prisili okreniti velik del svojih vojaških sil proti tej novi fronti. Tak nemško-laški spor bi bil v veliko pomoč Rusiji.

Mirorni pogoji

Zavezniška politika napram Italiji bi morala po takem razvoju stvarri predočiti Italijanom gotove pogoje, po katerih bi bili zavezniki pripravljeno pomagati jim, da jih Nemci ne preplavijo. Glavni pogoji bi bili tili:

1. ZDRUŽENI NARODI BI SPOŠTOVALI TERITORIJALNO NEDOTAKLJIVOST ITALIJE. NJENE MEJE BI BILE ISTE, KAKRŠNE SO BILE L. 1914.

2. Fašistovska stranka mora biti odstranjena in uničena. Mussolinija in njegove pajdaše morajo Italijani izročiti zaveznikom, v kolikor bi ti ne pobegnili v Nemčijo.

3. Nova italijanska vlada mora Nemčiji napovedati vojno.

4. Vsa pristanišča, ozemlja in vsa vojaška sredstva Italije morajo biti na razpolago združenim narodom, da nadaljujejo z vojno proti Nemčiji.

5. Italijanska armada se bo borila pod svojimi lastnimi generali, ali pod splošnim strateškim nadzorstvom angleškega vrhovnega poveljnika.

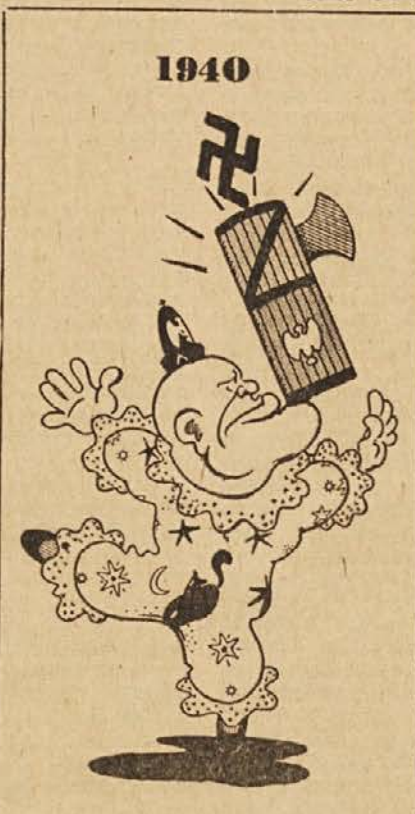
6. Italijanski armadi se ne bo treba boriti izven laškega ozemlja.

7. Združeni narodi bodo skrbeli

za preskrbo Italije.

8. Glede bodočnosti italijanskega naroda bodo veljala načela Atlantske karte.

Naš sedanji vrhovni cilj je zlomiti moralo nemškega ljudstva. Naša vodilna misel je, da računamo s posledicami položaja, v katerem se bo znašla skesana in prečiščena Italija, ki bo vsaj deloma popravila svoje napake in nam pomagala pokončati nacizem. Nemški narod, obupan po zračnih napadih, ogrožen po ruskih armadah na vzhodu, stalno napaden z evropskih zapadnih obal, bo moral postavljati novo fronto v Italiji. Še več, napad na Nemčijo preko Italije predstavlja še druge koristi. V prvi vrsti predstavlja tak napad o-

CHI HA UN AMICO MARCIA CON LUI FINO A FONDO

MUSSOLINI

fenzivo, ki resno ograža sovražnika na vsej dolžini njegovega balkanskega boka. Drugič ta napad naravnost zadeva Avstrijo, kjer je vse polno sovražnikov pruskega nacizma. Tretjič iz italijanskih letališč v severni Italiji bi moglo zavezniško letalstvo z lahko porušiti industrijske naprave v južni Nemčiji in srednji Evropi.

...

K sklepu se nam kaže tale položaj: Z naših severoafriskih oporišč bi se mogli dokopati Italije po možnosti brez preliivanja italijanske krvi. Če bi naprotno Italijani bili še vedno tako nespametni, da bi postavili barijero med nas in Nemce, potem bi pač morali sami sebi pripisati vse posledice takega ravnanja, in usoda obeh narodov bo zapečaten z enakimi predstvi.

Krop za Prusijake

Kako postopati s Prusijaki, o tem major King Hall v svojem za nas vsekakor zanimivem članku, ne razpravlja. Zato bi o tej zadevi radi mi sami nekaj povedali.

V zvezi z načrti kako odcepiti Italijo od Nemčije in s tem poenostaviti odločilno borbo za popolno uničenje Prusijakov, se samo ob sebi postavlja vprašanje, kako si zavezniki zamišljajo odstranitev prusijaške nevarnosti za vse čase.

S tem vprašanjem se prav intenzivno ukvarjajo tako politiki kakor tudi strategji in narodni gospodarji v vseh zavezniških državah. Prav posebno važnost pa polagajo temu vprašanju zasluženi narodi Evrope, ki so na svoji lastni koži pretrpeli vsa grozodejstva zverinskega prusijaškega militarizma. V javnosti se bodoče vprašanje nemškega naroda razpravlja na vse mogoče načine. Prizadeti narodi postavljajo drastične načrte, medtem ko tisti, ki so od prusijaške nevarnosti oddaljeni po nekaj tisoč kilometrov, predlagajo bolj humane projekte.

Večkrat čitamo v tujih časnikih, da bi se mogla prusijaška nevarnost uspešno odstraniti, če bi nemški rajh razdelili na več manjših držav, nad katerimi bi imeli zavezniki potreben nadzor. Zaradi boljše kontrole mislijo nekateri, da bi si to kontrolo zavezniki porazdelili. Posamezne male nemške državnice bi na ta način podredili raznim interesnim sferam in - tako mislijo - bi se Prusijaki, ki so glavna gonilna sila zavojevanja, dejansko zreducirali na nekaj deset milijonov prebivalcev. To majhno število bi pač ne moglo misliti na kake nove uničevalne podvige.

Mislimo, da je ta načrt zasnovan na pogrešenih zaključkih. Vedeti je namreč treba, da bodo tudi premagani Prusijaki ostali v svoji podedovani krutosti in svojem zavojevalnem nagonu isti, kakor so danes. Mogoče se bodo za nekaj let potuhnili. Kakor hitro pa bodo prišli nekoliko k sebi, bodo pričeli kovati nove načrte. Mesto enega Anshlusa bo potem pač več takih priključkov. Saj se je to dogajalo tudi pred sedanjo vojno. Prusijaki so najprej priključili tretjemu rajhu Posarje, nato avstrijsko republiko, potem Sudete itd. V poldrugem letu je bil tretji rajh

ustvarjen in prusijaške horde so se razlile po vsej Evropi. Ta recept torej ne drži. Poiskati je treba nekaj trajnejšega in predvsem zanesljivejšega.

Kdor resno in iskreno želi rešiti prusijaški problem, se mora najprej vprašati, po kakšni poti so Prusijaki prišli do sedanje vojne. Stara modrost pravi, da je za vsako vojno potreben v prvi vrsti denar. Kje je staknil Hitler 90 milijard mark za sedanjo vojno? S tem zneskom se je namreč sam javno pobahal 1. septembra 1939. leta. Odgovor na to vprašanje ne bo posebno težak. Z rdečico na obrazu si moramo priznati, da smo mi vsi pomagali Prusijake oborožiti. S svojimi industrijskimi izdelki je Hitler preplaval vso Evropo in tudi ostali svet. Evropski narodi, zlasti tisti, ki so bili brez lastne industrije so prusijaške industrijske izdelke naravnost oboževali. Kdor koli je izmed naših ljudi samo povohal v Nemčijo je mislil, da ni na svetu stroja, ki bi mogel konkurirati pruskemu izdelku. Vsa nemška industrija, ki je bila že takrat v službi Hitlerja je z bombastično reklamo in z nelojalnimi cenami preslepila tudi onega tehničnega strokovnjaka, ki ni bil kar tako zaverovan v nemško industrijsko kakovost. Ustvarila se je na ta način psihoza o prusijaškem industrijskem božanstvu, ki je zajela vse duhove na vseh kontinentih.

V tretji rajh so se zlivali tudi zadnji prihranki evropskih narodov. Angleži so sicer kljub svoji takratni šibki vladi poskušali zavoriti prusijaško industrijsko poplavo, vendar so bili njihovi naporji le malenkostni. Sedanje vojno je finansirala nemška industrija, katere najzvestejši odjemalci in promptni plačniki so bili vsi evropski narodi in večina tudi ostalih prebivalcev našega planeta.

Naraj na njive...!

Nemške dežele so kljub industrijskemu značaju vendarle bogate tudi na poljedelstvu. To je zopet pokazala ravno ta vojna, v kateri Prusijaki že četrto leto vzdržujejo v prehrani kljub zavezniški blokadi. Poljedeljsko zmogljivost Nemčije pa spoznamo tudi še po drugih dokazih. Pred vojno so Nemci vsako leto privlekli v Nemčijo na stotisoče poljskih delavcev iz Poljske, Češke, Jugoslavije, Madjarske in drugih sosednih pokrajin, da jim obdelajo njihova polja. Prusijaški "gospod" seveda ni mogel prijeti za motiko in plug, ker se je smatral za "višje bitje".

Če hočemo torej korenito in za vse čase odstraniti prusijaško nevarnost, spodimo Prusijake nazaj k materi zemlji, ven iz tovarn - na polja! Kmet ni bojaželjen, kmet je privezan na svojo zemljo, ki je največkrat precej skopa in zato gotovo ne nudi visokih zaslužkov, s katerimi bi si kmečki narodi lahko spogajali vojne pustolovščine. ZATO DEMONTIRAJTE PO VOJNI CELOTNO PRUSIJAŠKO INDUSTRIJO! Bolje, da živijo evropski narodi še nekaj let ali celo desetletij v tehničnem zastoju, kakor pa da bi z dovršeno tehnologijo morali doživljati vsakih dvajset let vojno razdejanje. Prusijakov gotovo ni mogoče pobiti, ker jih je vendarle preveč. Z njihovo parcelacijo ne bomo dosegli ničesar, zato pa jim poverežimo tiste vire s pomočjo katerih se napaja njihova bojaželjnost.

NOVOLETNA POSLANICA D. MIHAILOVIĆA

General Draža Mihailović, vojni minister in vrhovni komandant jugoslovanskih oboroženih sil je poslal Reuterju s svojega glavnega stana nekje v Jugoslaviji, naslednje dnevno povelje na Novo leto 1943:

Poldrugo leto je preteklo, odkar smo začeli to borbo na življenje in smrt, da bi izgnali nasilnika z jugoslovanske zemlje. Čeravno smo odrezani tu v naših gorah, nismo zmanjšali ritma naše borbe proti ogromni sovražnikovi premoči. Naš borbeni duh sloni na naši tradicionalni ljubezni za svobodo in na naši nezlomljivi veri v končno zmago naših zaveznikov - v zmago pravične stvari Zrušenih narodov.

Naša pričakovanja so na najboljši poti k uresničenju po vseh srečnih preobratih vojnih dogodkov v letu 1942. Novo leto pričanja z velikimi porazi osi, ki oznanjajo končno zmago naših zaveznikov. Ti porazi so vzbudili nepopisno navdušenje v srcih vsega srbskega in slovenskega naroda in v srcih vseh hrvaških domoljubov.

V veri, da bo prišlo v Jugoslaviji do splošne vstaje, če bodo Italijani doživeli polom, so Nemci pripeljali v našo zemljo tri nove divizije in tako svojo moč povečali na devet nemških divizij. Italijani imajo v Jugoslaviji 18 divizij. Bolgari 7 in Madžari 6. Kljub temu se os ne počuti varna v Jugoslaviji. Dve diviziji so regrutirali med nemškimi manjši-

nami, medtem ko hrvaške ustaše uporabljajo proti jugoslovanskim armadi.

Da bi sovražnik zlomil naš odpor se v svojih obupnih naporih poslužuje neusmiljenih represalij proti nedolžnemu, neoboroženemu srbskemu narodu. Ta grozodejstva imajo namen sistematično iztrebiti ves narod. General Bader, poveljnik nemških vojnih sil v Srbiji je uporabil drastične in nečloveške mere proti jugoslovanskim bojevnikom, ki so jih Nemci ujeli. Kljub temu, da so jugoslovanski vojaki regularni bojevniki za svobodo svoje domovine, jih Nemci streljajo na licu mesta, če jih zajamejo. Nemci morijo tudi naše ranjence. Za vsakega nacističnega vojaka, ki je ubit ali pogrešan, pobije general Bader 50 do 100 nedolžnih civilistov.

Želim opozoriti generala Baderja, da so dnevi njegovih obsodb šteti. Opominjam tega generala, da bom uporabljal enake mere proti nemškemu vojakom in proti pripadnikom nemških manjšin v Jugoslaviji, če bo s temi divjastvi nadaljeval.

Sovražnik in njegovi predrepniki v naši zemlji plešejo trenutno na brezdnju jugoslovanskega ognjenika, ki jih bo v hipu požrl, ko bo bila odločilna ura. V tem trenutku se bijejo krvave bitke v Srbiji, v Bosni, v Črni gori in v Sloveniji. Našemu sovražniku ne privoščimo nobenega počitka."

RAZGLED PO BOJIŠČIH

AFRIŠKO BOJIŠČE IN ITALIJA

Slehnemu poznavalcu nemško-pruskega imperializma je znano, da ta imperializem sili na vzhod, ki je znan pod splošnim imenom "Drang nach Osten".

Če pogledamo nazaj bomo videli vse dogodke v pravi luči. Jugoslavija, Grčija, Kreta, Sirija in nesrečena revolucija Rašid Alija v Iraku so del prodiranja pruskih banditov na vzhod. Pravočasna intervencija Britancev v Siriji in Iraku je Nemcem to priliko izbila iz rok. Pa se je Hitler vrgel na drugo stran in sicer tako, da je z ene strani z napadom na Rusijo dirjal proti Kavkazu in tamošnjim petrolejskim poljem, z druge strani je pa v Severni Afriki začel prodirati proti Srednjem vzhodu. Kako blizu je bil svojemu cilju vidimo iz položaja naših zaveznikov v lanskem poletju. V Kavkazu je zavzel petrolejska polja v Groznej, a na Srednjem vzhodu je stala nacistično-fašistovska vojska pred vrati Nilske doline. Medtem, kaj se je zgodilo?

V oktobru lanskega leta je začela osma britanska armada pod poveljstvom generala Montgomery-a svojo ofenzivo in Rommela z vsonejgovo sodrgo spodila iz Egipta - rešila je Egipt - . Pa ne samo to, spodila ga je tudi iz Cirenajke in je sedaj globoko v Tripolitani. V novembru 1942 so se pa Amerikanci in Britanci izkrcali v Francoski Afriki - Maroko in Alžir - in sta sedaj prva britanska in peta ameriška armada globoko v Tuniziji. Hitlerjevi in Mussolinijevi razbojniki so v močnih kleščah naših zaveznikov in ne bo dolgo trajalo, ko se bodo klešče zaprle in bodo naši sovražniki za vedno izbrisani iz afriške površine. Kadar se bo to zgodilo bo pa začel drugi del zavezniškega delovanja. Osvobojena in od sovražnikov očiščena Severna Afrika se bo izkoristila kot nekaka odskočna deska za napad na Italijo in kakor za sedaj izgleda, se bo to tudi dejansko zgodilo. Mussolini, ki je mislil, da bo Italija ostala izven vojnih grozot in da bo s pomočjo Hitlerja na lahek način prišel do povečanja svojega "Impero sacro", se je zmotil. Vojna vihra je pred vrati Italije. Nekaj so jo "polentarji" že pokusili z bombardiranjem mest: Turin, Milano in Genova.

Z akcijo naših zaveznikov v Severni Afriki oziroma z njihovimi uspehi je s te strani popolnoma odstranjena nevarnost daljnjega prodiranja Prusov na vzhod.

RUSKO BOJIŠČE

Kaj se pa dogaja v Rusiji, to se pravi v drugem delu Hitlerjevih naporov, da prodre na vzhod? Tudi tam je bil zelo blizu svojega cilja. Kakor navedeno, zavzel je bil že petrolejska polja v Groz-

nem. Ampak predno bi šel tukaj naprej bi moral še zavzeti Staljingrad. Tukaj je bila nevarnost že tako velika, da je bilo skoraj že za obupati. Pa je prišlo Staljinovo povelje: "Niti koraka več nazaj!" Njegovi hrabri vojaki so ga ubogali in Hitler Staljingrada ni zavzel.

Kaj bi se pa zgodilo če bi Staljingrad padel? Sovjetske armade bi bile razpolovljene in z drugim predvidenim napadom iz smeri Voroneža bi Prusi zašli globoko v rusko ozadje, neposredno bi pa ogradili uralsko industrijsko področje in nesreča bi bila tukaj.

Ampak zgodilo se je nasprotno, Staljingrad ni padel. Še več, maršal Timošenko je začel s svojo ofenzivo takrat ko so se Prusi pripravljali na prezimovanje. Z močno pestjo je udaril iz smeri Voroneža in iz smeri jugovzhodno od Staljingrada. V območju Staljingrada je obkoljenih 20 nacističnih divizij. Obroč okoli njih je vedno ožji in ne bo dolgo ko bodo te divizije popolnoma likvidirane. Druge armade Rusov pa napredujejo dalje v južni smeri proti Rostovu z namenom da Pruse in njihove satelite, ki so na Kavkazu, popolnoma odrežejo. Z napredovanjem ruskih armad na tem področju iz vzhodne smeri skozi puščavne predele Kalmiške republike se tudi tukaj pripravlja jeklen obroč, ki bo zajel nadaljnjih okoli 300.000 ali še več sovražnih vojakov. Mozdok, Nalčik in druga strategično važna mesta na tem področju so že v rokah sovjetskih armad, ki še vedno, letni dobi primerno, naglo napredujejo.

Kaj se pa dogaja na severnem delu te velikanske rusko-nemške fronte? Tam so pa Rusi zavzeli Veliki Luki. Zelo važno strateško mesto, ki je več ali manj Rusom odprlo pot v Litvanijo - v Rigo. Če tukaj Rusom uspe daljne napredovanje, to se pravi, če se jim bo posrečilo, da prodrejo v Litvanijo in dalje, da zavzamejo Rigo, bo nadaljnjih 600.000 Hitlerjevih vojakov v območju Leningrada predanih Rusom na milost in nemilost.

Pri vsej akciji v letošnji zimi s strani Rusov stoji ena stvar kot pribita. Z zavzetjem Mozdoka in Nalčika je davni sen Nemcev "Drang nach Osten" razbit, ker je ne samo popolnoma ustavljeno njihovo prodiranje na vzhod, temveč tudi s te strani je odstranjena nevarnost, in so Nemci s silovitim zamahom Rusov pognani proti vzhodu, kakor se je zgodilo v Egiptu pri El Alameinu.

Če bo šlo to napredovanje z istim tempom naprej se lahko zgodi, da bodo Prusi popolnoma premagani že od samih Rusov, kar se bo sicer sigurno zgodilo s pomočjo Amerikancev in Britancev še tekom tega leta, katero je v vseh novoletnih poslanicah zavezniških velemož označeno kot leto zmage.

H.M.N.

Velicina vojvode Mihajlovića

Človek, ki je v teku sedanje vojne prepotoval oziroma preletel nekaj izvenevropskih kontinentov, nalleti na svojem romanju pogostokrat na čudovite stvari. S posebnim zadoščanjem opazuje Jugoslovan kako postaja njegova zemlja, zlasti pa njegovi rojaki v visokih jugoslovanskih gorah osišče svetovne javnosti, okrog katerega se gibljejo dnevne zanimivosti.

Za Jugoslavijo, za Slovenijo, za Srbijo, za Istro, ne vedo narodi v afriški sredini, v Indiji in celo na Srednjem vzhodu mnogo. Če se predstaviš kot Jugoslovan, te sigurno ogovore kot Čehoslovaka, ali če poveš, da služiš generala Dražo Mihajlovića, te spozna ves svet. Draža Mihajlović in njegovi junaki, to je naša današnja legitimacija, ki nam odpira vrata tudi tja, kamor bi navadni zemljan ne imel vstopa.

V sedanji vojni, ko vojni dogodki drug drugega prehitujejo z ogromno brzino in padajo drug za drugim v pozabljenje, ostaja lik Draže Mihajlovića ob vsakem času in ob vsakem novem dogodku nov, svež in nepozabljen. Zadnji krčmar v oddaljeni libanonski vasi in osamljeni najemnik Rest House v Ugandi, v Sudanu, v Kenji, Abesiniji, Eritreji in drugod pozna ime našega narodnega junaka, in njegovo fotografijo, ki jo je izrezal iz lokalnega časopisa, skrbno hrani v svoji listnici.

Draža Mihajlović je nesmrtno vpisan v svetovni zgodovini in to ni več samo junak naših planin, strah Prusijakov in Lahov, ustašev in drugih razbojnikov, pač pa je danes Draža Mihajlović last vseh združenih narodov in nosilec svobode bodočih dni.

Te misli in ta prepričanja se podijo po glavi jugoslovanskemu človeku, ki v štirimotornem letalu jadra preko afriške celine in išče novih svežih bo-

jevnikov za našo svobodo in za svobodo vsega človečanstva.

"Draža Mihajlović je postal legendarni junak vse svetovne javnosti in njegovo ime je bilo napisano že doslej v vseh svetovnih jezikih", to mi je dejal slovit ameriški vojni dopisnik, ko sva se pred kratkim seznanila. To je bil mož, katerega poročila čita sto in sto milijonov prebivalcev našega planeta. V svojem oboževalnem navdušenju za jugoslovanske četnike in njegovega poglavarja mi je dejal tudi tole: "Okrog lika vsega narodnega junaka bodo bodoča pokolenja in njihovi največji sinovi - umetniki pisane besede spletali neminljive umetnine tako v vezani besedi kakor v prozi. Draža Mihajlović je Jugoslaviji spletel venec junaštva, epopeje in legende, ki ne bo nikdar usahnili. On je vaši stvari koristil več, kakor je to mogla storiti vsa vaša dosedanja junaška zgodovina in več kakor vsa vaša dosedanja vsega uvaževanja vredna literatura. Draža Mihajlović bo sedel na častnem mestu pri zeleni mizi mirovne konference."

V srcih naših vojakov tu na Srednjem vzhodu, v srcih naših prostovoljcev se krepi volja, poraja odločnost, ki je brezbržna za vse žrtve ob misli na našega narodnega junaka in njegove bojavnike. Zato je naša sveta dolžnost, da vsi kot en mož vedno in ob vsaki priliki pokažemo, da smo vredni ocene svetovne javnosti, ki jo je deležen naš narodni junak in njegovi heroji in ki pada na nas ne samo kot delež njegove preizkušene slave, pač pa tudi kot delež naše dolžnosti napram našemu Kralju, napram njemu samemu in njegovim junakom, kakor tudi napram celotni naši domovini, Kadar nam je najhujše in kadar je naša bolečina v srcu najtežja, spomnimo se njega in odleglo nam bo.

Izpod domačega latnila

OPOZARJAMO NAŠE ČITATELJE, da izide v prihodnjih dneh česta številka "ŠOTORSKE KNJIŽNICE", s katero zaključujemo roman "Črni Pajek". "ŠATORSKA KNJIŽNICA" je bila do sedaj namenjena našim vojakom. Zaradi popolnega izčrpanja sredstev in podražanja tiskarskih pripomočkov, smo primorani dosedanje brezplačno pošiljanje "ŠOTORSKE KNJIŽNICE" ustaviti in določiti za vsak izvod ceno E.P. 5.-. Prepričani smo, da bodo naši čitatelji ta znesek lahko žrtvovali, da se na ta način le ohrani čeprav samo borno slovensko štivo v tej obliki. - Za Gardijske pešadijske edinice zbira ime na naročnikov in sprejema naročnine potporučenik g. Burger. Za vse ostale jugoslovanske edinice pa prosimo, da to delo opravi tisti Slovenec, ki je najbolj navdušen za slovensko tiskano besedo. Za našo tukajšnjo kolonijo sprejemajo naročnine 8č. sestri v Kairu in v Aleksandriji. Ravno tako tudi oba gg. najemnika Jugoslovenskega doma v Kairu in Aleksandriji, kar naj naši čitatelji upoštevajo. - Naročnine za sedmi zvezek "ŠOTORSKE KNJIŽNICE", naj se pošljejo na naslov uredništva "Bazovica" najkasneje do 10. februarja t.l. Obenem sporočamo našim čitateljem, da obstoji tudi tiskovni sklad "ŠOTORSKE KNJIŽNICE", ki naj se ga naši Slovenci ob veselih prilikah včasih spomnijo. - Uredništvo "ŠOTORSKE KNJIŽNICE".

USTAŠKI POGLAVER V ROKAH ČETNIKOV. V teku zadnjih velikih bojev, ki jih vodijo četniki v okolici Sarajeva, so naši sestrelili sovražno letalo, v katerem je bil znani ustaški razbojnik, polkovnik Francetić, poveljnik takozvane "črne legije", ki ima na svoji kosmati duši ogromno število srbskih žrtev. Francetić je bil težko ranjen in je sedaj v rokah četnikov. Francetić je eden izmed idejnih morilcev blagopokojnega Kralja Aleksandra.

GENERAL EISENHOWER JE ČESTITAL NOVO LETO GENERALU DRAŽI MIHAILOVIĆU. Vrhovni poveljnik združenih zavezniških armad v Severni Afriki je poslal za novo leto generalu Draži Mihailoviću, vrhovnemu poveljniku jugoslovanskih oboroženih sil novoletne čestitke, v katerih je izrazil svoje občudovanje nad uspehi jugoslovanskih četnikov. General Eisenhower izraža v svoji brzojavki nade, da bodo ti uspehi v novem letu še mogočnejši in da bodo prinesli krono zmage zavezniškim silam.

ALBANSKI ČETNIKI SO UJELI VRHOVNEGA POVELJNIKA ITALIJANSKIH ČET V ALBANIJI. Iz Carigrada poročajo, da so albanski četniki ujeli vrhovnega poveljnika italijanske okupacijske vojske v Albaniji generala D'Almazza. Italijanske oblasti v Tirani so se več tednov pogajale s četniki glede izmenjave generala za določeno število albanskih domoljubov, ki so v koncentracijskih taboriščih v Italiji. Pogajanja pa so bila brezuspešna in tako je pred nekaj dnevi moral Mussolini imenovati novega vrhovnega poveljnika za Albanijo, ki je že prispel v Tirano.

PRED NOVIMI BORBAMI V BOSNI. Vesti iz Zagreba poročajo, da tako Nemci kakor jugoslovanski četniki zbirajo svoje sile v Bosni, kjer se bo verjetno že v najkrajšem času pričela bitka velikih razsežnosti. Ob novem letu so četniki napadli utrjene ustaške položaje ob Reki Kolpi. Ustaši so se morali umikati vsekakor jim niso Nemci prispeli v pomoč.

BITKA MED SLOVENSKIMI ČETNIKI IN MLIČNIKI NA KRASU. Na kraški planoti, ki se razteza od Štanjela preko Komana in dalje proti Kostanjevici so razvrščene manjše skupine slovenskih četnikov, ki prizadevajo Lahom mnogo preglavic. Pred kratkim je prišlo do hujšega spopada v dolini Raše med vasico Kodreti in Štanjelo. Nekaj desetih italijanskih črnosrajčnikov je bilo ubitih. V tem odseku delujejo četniki zlasti okrog občine Štjak in dalje po vrhovih nad Podrago. Po nekaterih zanesljivih vesteh vodi slovenske četnike aktivni kapetan jugoslovanske vojske po rodu Srb.

KAJ PRAVIJO SLOVENCİ IZ LJUBLJANSKE POKRAJINE O LAHIIH. Iz pisma, ki smo ga prejeli iz Slovenije posnemamo tole: "...najbolj sovražni so nam fašisti iz goriske pokrajine. To so dolgoletni šovinistični preganjalci Slovencev in zatiralci vsega kar je slovensko. Njihovo središče je v Trstu. Najbolj strupena in zagrizena je fašistična masa, ki je ne zadržuje nobeni človečanski ali politični oziri v sovražstvu do Slovencev. Kadar jim je dana prilika, da dajo duška svojim nagonom, so kakor zveri. Ko so pokopavali neko fašistovko v Ljubljani so vpričo pogrebne sprejeme pretepevali ljudi. Po pogrebu so odšli v Šiško in tam z bencinom polili in zažgali slovensko knjižnico. V lokalni Daj-dam, v kavarni Evropi in Emoni so popolnoma uničili vso opremo: ogledala, marmorne plošče, šipe itd. Razmetali so zaloge in odšli na univerzo, da bi tam pretepal študente. K sreči ni bilo tam nikogar, zato pa so pridno streljali. Za nameček so ustrelili še 15 talcev za eno samo žensko. - Visoki komisar Grazioli se je spo-

četka strahovito hlinil Slovincem, ker je mislil, da bomo Lahom kar padli v naročje od veselja, da so nas "odrešili" izpod Srbije. Ta krvnik Slovencev ni mogel razumeti, DA NAM JE BILA JUGOSLAVIJA DOMOVINA, V KATERI SMO SE KLJUB NEKATERIM NOTRANJIM TEŽAVAM, PRAV DOBRO POCUTILI IN SI NISMO PRAV NIČ ŽELELI KAKE "OSVOBODITVE". Spočetka se je komisar skušal oprijeti duhovščine, ker ga je zapeljala misel, da sta nam Vatikani in Kvirinal precej istoveten pojem. - Mogočno osvobodilno gibanje generala Draže Mihailovića je zajelo skoro vso Slovenijo...

POMEMBNE BITKE V BOSNI. Iz Carigrada poročajo, da se je vršila na dan sv. Stefana velika bitka med četniki na eni strani in ustaši, Prusijaki in Lah na drugi strani v neposredni bližini Banjaluke. Po ogorčeni borbi so četniki zavzeli bosansko mestoce Kotor Varoš. Pri tem je bilo ubitih 50 pruskih vojakov. Borbe so se nato nadaljevale ob desnem bregu Vrbasa in so še vedno v teku. - Drugi četniški odred je napadel laške čete na železniški progi pri Gračacu in porušil velik del železniške proge. - Jugoslovanski četniki so zasedli tudi bosansko mesto Livno. Pri tem je bilo ubitih nad 300 okupacijskih častnikov in vojakov. Četniki so zaplenili 20 težkih strojníc in večje količine drugega vojnega materiala. - Na odseku Travnik-Jajce so četniki pobili nad 500 osovih vojakov in zaplenili velike količine živil in vojnega materiala.

NOVA GROZODEJSTVA NAD SRBSKIM PREBIVALSTVOM. Vojaško sodišče v Rumi je več sto Srbov obsodilo na smrt na podlagi denunciacij tamkajšnjega nemškega prebivalstva. Vas Martinci in nekaj okoliških naselbin so Nemci popolnoma razdejali po vzorcu češkega mesta Lidice. Pri tem so pomorili skoro celotno prebivalstvo.

SRBI SE JUNAŠKO UPIRAJO. A.F.I. poroča iz Ankare, da so jugoslovanski domoljubi na Hrvaškem zasedli več mest in da redno ustavljajo vlake in nadzirajo potujoče potnike. Na Hrvaškem je stanje za ustaše in njihove gospodarje precej kritično. Del hrvaških Jugoslovanov se je pridružil Draži Mihailoviću, medtem ko drugi del operirajo na svojo pest. Zlasti močni so oddelki takozvane Zelene kadra.

AKCIJE V SLOVENIJI. V začetku meseca decembra so se močno razvile udarne akcije slovenskih četnikov na Pohorju. Četniki so navalili na kemično tovarno v Rušah in nekatere objekte docela porušili. V Halozah na Štajerskem deluje močan oddelek četnikov, ki prizadeva zlasti prusijaškim naseljencem v tem okolišju velike preglavic. Gestapovci se zama trudijo, da bi njihovo delo preprečili. - Na Gorenjskem delujejo močni četniški oddelki zlasti v bohinjskem kotu in po hribih ob jugoslovansko-italijanski meji od Žirov pa vse do Železnikov. - Na Nanosu so dobili začetku decembra četniki pomoč zlasti v oficirjih in podoficirjih. Čisto vojaške akcije vodi sedaj v tem področju neki srbski oficir, medtem ko je politična akcija v rokah domačinov. Nanoški četniki pogostokrat napadajo vojaške transporte, ki prihajajo po Vipavski dolini proti Postojni. Trg Št. Vid je vas ograjen z žico in polen laškega vojaštva in milice. Drugi oddelek četnikov je zelo aktiven v brdih Vipavske doline nad vasjo Podraga pri Št. Vidu. - Četniki na Snežniku so se zopet pomaknili v območja Reške doline in stalno ogrožajo železniški promet Št. Peter na Krasu-Reka. Močan je tudi oddelek četnikov ob cesti med Postojno in Planino pri Rauberkomandi.

IZ LJUBLJANE. Vojaško vojno sodišče je obsodilo na smrt Erjavca Avgusta iz Oslice; na dosmrtno ječo pa Erjavca Josipa, Erjavca Alojzija, oba iz Oslice, Zajca Vincenca iz Mleščeva pri Stični in Kutnerja Alojzija iz Krškega Potoka. - Zaradi kršitev predpisov o prehrani in preskrbi je bilo v mesecu decembru 1942 obsojenih nekaj sto ljubljanskih trgovcev in obrtnikov na razne denarne kazni od 500 do 5000 lir. - V koncentracijskem taborišču je umrl dr. Ivan Rudolf, odvetnik v Konjicah. - V nekem italijanskem zaporu je umrl tudi brat predsednika Jugoslovanskega odbora iz Italije, Andrej Čok. Našemu predsedniku in njegovim bitelj izrekamo iskreno sožalje! Pokojni šolski upravitelj g. Čok je bil eden redkih značajev in odločen borec za pravice našega naroda. V tržaškem procesu je bil obsojen na 30 letno ječo. Umrl je kot žrtev fašistovskega divjanja po naši zemlji. Blag mu bodi spomin! - Po najnovejših poročilih je v italijanskih koncentracijskih taboriščih vsega nad 30000 Slovencev. Večino tvorijo Slovenci iz Ljubljanske pokrajine, v zadnjem času pa so ponovno odvedli mnogo Slovencev tudi iz Julijske Krajine. V svojem govoru v Gorici - o katerem smo svoječasno več poročali - je Mussolini tudi dejal, da bo znala Italija iztrebiti Slovence, če bi druga sredstva odpovedala. Ta del njegovega govora listi niso objavili. Sedaj izgleda, da se je Musso premislil. Vzrok: polom v Libiji.